

16

Eğlenceli Bilgi

COCRAFYA

ÖZGÜR
DAĞCININ
EL KİTABI

ANITA
GANERİ

BEN SENİ
SONRA ARARIM...

TİMAS
T

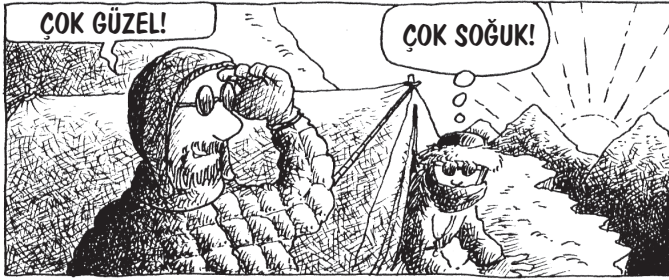
İÇİNDEKİLER

DÜNYANIN EN YÜKSEK YERİ	11
KIPIRDAYAN DAĞLAR	21
KAYGAN YAMAÇLAR	39
KORKUNÇ DOĞA	57
DORUKLAR VE İNSANLAR	78
BÜTÜN DAĞLARA TIRMAN	92
DORUKLARDAKİ YAŞAM MÜCADELESİ	111
DORUKLARIN DURUMU	135

DÜNYANIN EN YÜKSEK YERİ

29 Mayıs 1953, Everest Dağı, Nepal

Saat sabahın 4'ü. Güneş, kilometrelerce uzaklıktaki dorukları gül rengi bir kızılılıkla kaplayarak dünyanın en yüksek yeri olan Everest Dağı'nın üzerine doğuyordu. Bir kaya çıkıntısı üzerine kurulmuş olan rüzgârdan yıpranmış ince bir çadırın içindeki iki adam yaşamlarının en büyük macerasının tam ortasındaydı.

Dünyanın en yüksek noktasına çıkıp tarihe geçmeye çalışıyorlardı. Bunu yaparken ölebileceklerini her ikisi de biliyordu. Daha önce bu kadar yükseğe kimse tırmanmamıştı. Ancak bu, bile bile göze aldıkları bir riskti.

Sözünü ettiğimiz bu iki adam Edmund Hillary ve Tenzing Norgay'dır. Hillary memleketi Yeni Zelanda'da aile mesleği olan arıcılıkla uğraşıyordu. Daha önce Everest'te bulunmuş olsa da sadece altı yıldır dağcılıkla uğraşıyordu. Norgay'sa, dağlarda doğup büyümüş, Nepalli, çok deneyimli bir Şerpa* idi. Bundan bir yıl önce, baş döndürücü bir yükseklik olan 8.595 metreye kadar çıkabilmiş ancak şiddetli rüzgâr ve dondurucu soğuk yüzünden geri dönmek zorunda kalmıştı. Bu sefer daha yükseğe tırmanmak için gelmişti Everest'e. Bu iki adam müthiş bir takım oluşturdu. Her ikisi de dayanıklı, cesur ve mücadeleydi. Kendilerini bekleyen tehlikelere karşı tüm bu üstün niteliklere ihtiyaçları olacaktı.

8. kamptan bir önceki gün ayrılmışlardı ve şu anda yaklaşık 8.370 metre yükseklikteki 9. ve son kamptaydılar. Çadırın kapısından başlarını uzattıklarında havanın güzel olduğunu gördüler. En azından şimdilik böyleydi. Rüzgârın uğultusundan uyuyamamışlardı bütün gece. Ama hava şimdi oldukça sakindi. Dışarıda rüzgârdan eser yoktu. Yine de çadırın içindeki sıcaklık -27 dereceye kadar düşmüştü. Hava o kadar soğuktu ki kösele ayakkabıları soğuktan donmuştu. Kahvaltı ederlerken Hillary ateşin üstünde botlarını ısıtıyordu yavaş yavaş.

* Dağ rehberliği yapan Nepal yerlisi.

Yaklaşık bir iki saat sonra oksijen tüplerini, iplerini ve buz kazmalarını –en önemli üç alet– son bir kez kontrol ettikten sonra yola çıkmaya hazırlardı artık. Sabah saat 6.30’da Tenzing ve Hillary sürünerek küçük çadırlarından dışarı çıktılar ve çadırı zirveye kurmak üzere son bir kez katladılar.

Bu cesur ikili, sırayla biri diğ erinin önüne geçerek, Güney Doruğu’na (ana doruktan bir önceki doruk) doğru uzun ve yavaş tırmanışlarına başladılar. Karşılarına çıkan ilk engel kayalıkların oluşturduğu ve her iki tarafa da dikine inen dar bir sırttı. Burayı aşabilmek büyük güç ve cesaret gerektiriyordu. Bir şekilde burayı geçmeyi başardılar ama çok geçmeden karşılarına yeni bir tehlike daha çıktı. Güney Doruğu’na ulaşmak için karın oluşturduğu dik bir yamacı tırmanmaları gerekiyordu.

Normal şartlarda bir buz kazması kullanarak karda ilerlemek gerekirdi. Ancak burada kar inceydi ve toz hâlindeydi. Buzdan bir kabukla kaplanmıştı. Çatlamış yumurta kabukları üzerinde yürüyor gibiydiler sanki. Attıkları her beş adımda bir üç adım geriye kayıyorlardı. Bu kaygan yamacı

tırmanmak gittikçe daha korkunç bir hâl alıyordu ama artık vazgeçemeyeceklerini de biliyorlardı. Geri dönemeyecek kadar ilerlemişlerdi çünkü. Kalpleri duracakmış gibi çarpan bu iki adam var güçleriyle yürüyüp nihayet saat 9'da Güney Doruğu'na varmayı başardılar.

Ama yine de dinlenmeye vakitleri yoktu. Önlerinde aşmaları gereken bıçak gibi keskin başka bir sırt daha vardı. Bir tarafta buzdan yapılmış dev perdeler gibi dalga dalga duran karlı bir yüzey, tam altlarında diklemesine inen bir yamaç ve diğer tarafta da gri bir kayanın dikine inen büyük bir kar yığını vardı. Şimdi çok dikkatli olmaları gerekiyordu. Yanlış bir adım onları ölüme götürebilirdi. Emniyet için birbirlerine ipe bağlanarak karda yavaş ve dikkatli adımlarla ilerlediler.

Hava çok kötüydü ama şansları yaver gitti ve sağ salim yollarına devam edebildiler. Dayanacak güçleri kalmamıştı artık. Sinir bozucu bir endişe kaplamıştı içlerini. Dört buçuk saat daha yetecek oksijenleri vardı. Ama bu oksijen, doruğa çıkıp tekrar aşağıya inmeye yetecek miydi? Bunu zaman gösterecekti. Oksijen olmadan tüm bunları yapamayacakları kesindi.